

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE WIERDE TE UTRECHT

Beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake het klaagschrift van:

*, verder te noemen klager.

Het klaagschrift, gedateerd 27 juli 2023, is gericht tegen de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg d.d. 25 juli 2023.

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 4 augustus 2023. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

De klacht is behandeld ter zitting van 6 september 2023 in het bijzijn van klager, de patiëntvertrouwenspersoon (PVP), het hoofd behandeling en de juridisch medewerker. Twee groepsleiders waren als toehoorders aanwezig.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift van 27 juli 2023, door de klachtencommissie ontvangen op 27 juli 2023;
- Reactie kliniek op het klaagschrift van 4 augustus 2023, met als bijlagen de beslissing verplichte zorg d.d. 25 juli 2023 en het zorgplan;
- Hetgeen op de zitting van 6 september 2023 is besproken.

Het standpunt van klager

Klager is het niet eens met zijn insluiting op 25 en 26 juli 2023. Hij heeft geen betrokkenheid bij drugshandel. Wanneer hij drugs heeft, geeft hij het aan anderen, zonder daar iets voor terug te krijgen. Dat is naar zijn mening geen handel. Hij heeft meegewerkt aan een UC en kamercontrole - beide zonder resultaat – en hij was gewoon rustig en niet opgefokt. Hij vindt het oneerlijk dat informatie uit het verleden wordt gebruikt om hem aan te spreken. De drugshond blijft overigens altijd bij klager staan. Hij gebruikt zelf wel drugs, cocaïne en softdrugs. Door de insluiting heeft klager twee dagen niet kunnen werken. Hiervoor zijn snipperdagen ingezet en klager wil die snipperuren terug als schadevergoeding. Daarnaast wil hij 75,- per dag voor de onterechte insluiting.

De PVP heeft nog aangevuld dat het voor klager niet duidelijk was waarom hij in afwachting van de uitslag van de UC beperkt moest worden. Dit was onnodig want er was al een kamercontrole gedaan en daarbij was niets gevonden. De agitatie waarover gesproken wordt was er de dag daarvoor ook al, dus dat hoeft dan niet de aanleiding te zijn voor de beperking.

Het standpunt van de kliniek

Klager verblijft met een maatregel tbs met dwangverpleging op locatie De Wierde. Bij klager is sprake van een antisociale persoonlijkheidsstoornis en stoornis in het gebruik van alcohol, cannabis en cocaïne. Daarnaast is sprake van psychotische kwetsbaarheid, psychopathie en een licht verstandelijke beperking. Klager pleegt zijn indexdelict in 2002 en heeft reeds een langdurige tbs behandeling doorlopen. Gedurende zijn tbs blijft middelengebruik problematisch en ook binnen de Wierde zijn er regelmatig signalen van drugsgebruik en/of drugshandel.

De afgelopen periode zijn er veel signalen van drugsgebruik en drugshandel in de kliniek. De aanwezigheid van drugs in de kliniek vormt een direct gevaar voor de veiligheid van personeel en patiënten. Bovendien kan het leiden tot een gevaar voor de gezondheid van patiënten. In het kader van een algemene controle wordt op 20 juli 2023 een drugshond ingeschakeld. De hond blijft bij de kamer van klager stil staan. Naar aanleiding daarvan wordt besloten om een kamercontrole uit te voeren, maar er worden geen drugs aangetroffen. In de dagen die volgen ziet het behandelingsteam dat klager toenemend gefrustreerd en boos is over relatief kleine zaken als een teiltje en een ovenschaal. Eind vorig jaar vormden dergelijke frustraties aanleiding voor een urinecontrole, die vervolgens positief bleek te zijn. Als gevolg van de algehele situatie in de kliniek en de toenemende frustraties van klager, wordt op 24 juli 2023 besloten om klager aan te melden voor een urinecontrole voor de volgende ochtend.

In de avond van 24 juli 2023 blijkt een medepatiënt (tevens een goede vriend van klager) een positieve urinecontrole op cocaïne te hebben. Zodra dit bekend wordt, poogt klager gelijk deze medepatiënt op te zoeken en negeert daarbij de aanwijzing van het personeel om dat niet te doen.

Op basis van het bovenstaande besluit het behandelingsteam om naast de urinecontrole ook een extra kamercontrole bij klager uit te voeren. Klager is bekend met drugsgebruik en drugshandel in de kliniek: eind vorig jaar heeft hij cocaïne verstrekt aan de medepatiënt die nu een positieve urinecontrole heeft. Daarnaast is klager ermee bekend dat hij vaker drugs rondom zijn verjaardag of belangrijke feestdagen gebruikt. Klager was op 21 juli jarig.

Op 25 juli 2023 wordt de urinecontrole en de kamercontrole bij klager uitgevoerd. Uit de kamercontrole komen geen bijzonderheden. Aan klager wordt verteld dat hij begeleide bewegingsvrijheden heeft afhankelijk van de uitslag van zijn urinecontrole en de samenwerking met het personeel. Omdat klager zich enkel begeleid op de afdeling mag begeven kan hij niet zelfstandig zijn kamer verlaten. Dat maakt dat ook verplichte zorg in de vorm van insluiting noodzakelijk is.

Die avond blijkt de UC negatief, maar vanwege het wisselvallige contact met klager, zijn agitatie en het feit dat hij zich op geen enkele manier laat aanspreken op zijn gedrag, voelt het voor het team niet veilig genoeg om hem onbegeleide bewegingsvrijheden toe te kennen en uit te sluiten.

De volgende dag is klager beter in contact. Hij oogt minder gespannen en is vriendelijk. Ook kan klager terugkijken op zijn gedrag van die dag ervoor en ziet hij in dat het gesprek met de medische dienst niet handig was. Hij geeft aan heel boos te zijn geweest, maar dat het nu weer goed gaat. Naar aanleiding daarvan is de verplichte zorg beëindigd.

De kliniek is van mening dat de beslissing tot verplichte zorg op goede gronden is genomen en in overeenstemming is met de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid.

Zij verzoekt dan ook om de klacht ongegrond te verklaren en daarom de schadevergoeding af te wijzen. Overigens heeft klager wel die dagen uitbetaald gekregen omdat er gebruik is gemaakt van de snipperuren.

De beoordeling

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. Artikel 9:6 Wvggz valt hieronder, waardoor de klachtencommissie bevoegd is om een oordeel over de klacht te geven.

Artikel 9:5 Wvggz bepaalt dat de behandeling van betrokkene slechts plaatsvindt:

- a. voor zover deze is voorzien in het zorgplan,
- b. indien het overleg over het zorgplan tot overeenstemming heeft geleid, en
- c. indien de betrokkene of de vertegenwoordiger zich niet tegen behandeling verzet.

Op grond van artikel 9:6 lid 1 Wvggz kan indien niet voldaan is aan artikel 9:5 onderdelen b en c, niettemin behandeling plaatsvinden:

- a. Voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, of
- b. Voor zover dit volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene binnen de accommodatie doet veroorzaken, af te wenden.

Lid 2 bepaalt dat behandeling overeenkomstig het eerste lid plaatsvindt krachtens een schriftelijke en gemotiveerde beslissing van de zorgverantwoordelijke. Lid 3 bepaalt dat de vereisten uit artikel 8:9 Wvggz van overeenkomstige toepassing zijn.

De klachtencommissie stelt vast dat er op 20 juli 2023 een drugshond is ingezet vanwege de vele signalen van drugsgebruik en handel. De hond heeft halt gehouden bij de kamer van klager, die vervolgens is gecontroleerd. Daarbij is niets aangetroffen. In de dagen daarna is klager gefrustreerd en boos om kleine dingen. Bij dit gedrag had klager in een eerdere situatie een positieve UC. Daarom en gelet op de signalen in de kliniek wordt op 24 juli 2023 besloten om klager aan te melden voor een UC de volgende ochtend. Die avond blijkt een medepatiënt, waaraan klager vermoedelijk eerder drugs heeft gegeven, positief op cocaïne. Klager wil hem dan ook direct opzoeken en negeert daarbij de aanwijzingen van het personeel. Daarom wordt besloten om ook nog een extra kamercontrole bij klager te doen. Er wordt een beslissing verplichte zorg genomen omdat klager wordt beperkt in zijn bewegingsvrijheid dan wel wordt ingesloten in afwachting van de uitslag van de UC. De UC blijkt in de avond van 25 juli 2023 negatief, maar klager vertoont nog steeds zeer geagiteerd gedrag. Zo is een telefoongesprek met de medische dienst beëindigd door de wijze waarop klager zich gedroeg. De beperkingen blijven dan nog van kracht. Op 26 juli 2023 is hij beter in contact en wordt de beslissing verplichte zorg beëindigd.

De klachtencommissie is van oordeel dat de beslissing verplichte zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Gelet op het gedrag van klager en de signalen in de kliniek over drugsgebruik en handel, heeft de kliniek terecht besloten om een UC en (extra) kamercontrole bij klager uit te voeren. Dat klager tot aan de uitslag van de UC wordt beperkt is niet onredelijk of onbillijk. Het gebruik van drugs of handel hierin levert immers een direct gevaar op voor de kliniek en voor de gezondheid van de patiënten. In beginsel hadden de beperkingen opgeheven kunnen worden toen bleek dat de UC negatief was. Echter het gedrag van klager zelf maakte dat het nog niet verantwoord werd geacht om klager weer uit te sluiten en onbegeleid op de afdeling en door de kliniek te laten gaan. De volgende dag zijn de beperkingen wel opgeheven, toen klager weer goed in contact was. De beperkingen zijn dus ook weer direct opgeheven op het moment dat dit mogelijk was. De beperkingen duren zo kort mogelijk en zo lang als noodzakelijk.

Nu aan alle vereisten is voldaan en er geen sprake is van een beslissing die in strijd is met de wet, dan wel de redelijkheid en billijkheid, zal de klachtencommissie de klacht ongegrond verklaren. Dit betekent tevens dat het verzoek om schadevergoeding zal worden afgewezen.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gedaan door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 26 september 2023.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvggz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvggz.

Datum verzending afschrift: 26 september 2023